

MOGYORÓSBÁNYÁTÓL ACSÁIG

HORVÁTH KRISZTINA

Egy júliusi szombat reggel Homola Pista barátommal elindultunk Mogyorósbányára, életem legelső ásatására. „Hétfőn kezdődik az ásatás, addigra táborhelyet kell készíteni, hűtőt kell ásni, a szerszámokat elő kell készíteni”. A munka végeztével villámlátogatást tettünk a Kakukk nevezetű zenés kávéházban, és bejelentettük, hogy két hétig maradunk, így minden nap a munka befejeztével hideg italokkal vártak. Nagyon kedves emberek a mogyorósiak.

Hétfőn délelőtt megérkeztek az ásatási munkások, és a barlangászok, Jaki és a Macska.

Violák érkezése után a katonai nagysátor felállítása okozott némi bonyodalmat, de a sok szorgos kéz és szakértelem úrrá lett a helyzeten. Helyükre kerültek a szerszámosládák, a papírosláda, a kempingasztal, a gázfőző és a székek. A tábornyitás (munkavédelmi oktatás) után irány a tarló, a kutatóárkok, az ásatási szelvények kimérése. A körbekarózást követően az ásók belevájtak a földbe, hogy több ezer éves rejtett kincsüket végre megmutassák.

Az ásatás hetei alatt sok meghatározó élménnyel lettem gazdagabb. Érdekes beszélgetések folytak a tábortűz körül, az ebéd utáni kávézások alatt. Az ásatásokon láttam először pattintott kőeszközöket, állatcsontokat, tűzhelymaradványokat. Nagy örömmel spakliztam a kultúrréteget, sepergettem a szelvényekben, ástam és lapátoltam szorgalmasan nyaranta éveken át. 1983 és 2005 között szinte majdnem minden évben részt vettem Viola ásatásain.

Felsőfokú tanulmányaimat a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Természettudomány Karán kezdem meg. Az egyetemen Sümegi Pál, az Ásvány- és Földtani tanszék tanára vett a szárnyai alá. Sümegi Pál ismertetett meg a paleoökológiai vizsgáló módszerekkel, a régészeti geológiával, geoarcheológiával.

T. Dobosi Viola és Kisné Cseh Julianna, a tatai Kuny Domokos Múzeum régészei vezetésével 1995 augusztusától régészeti feltáró, konzerváló munka indult meg a lelőhelyen.

Viola lehetővé tette, hogy Sümegi Pál és én csatlakozzunk a régészeti lelőhely kronológiai besorolását, őskörnyezeti, őségajlati, geoarcheológiai elemzését célzó földtani és őslénytani vizsgálatokhoz. Célunk az ember és környezet kapcsolatának komplex feltárása, rekonstruálása. A tatai Porhanyóbányában 1995–2000 közötti régészeti ásatások során vett mintavételi anyagokból morfológiai, szedimentológiai, mikromorfológiai, geokémiai és őslénytani (kvartermalakológiai és gerinces paleontológiai) vizsgálatokat végeztünk. Az így kapott eredményeket használtuk fel a tatai középső paleolit lelőhely régészeti–geológiai feldolgozása során melyet az 1998-as debreceni OTDK-n mutattam be. A későbbiek során e témából írtam a szakdolgozatom is valamint az eredményeknek köszönhetően több tudományos konferencián vehettem részt.

Ezúton is szeretném megköszönni Viola szakmai iránymutatását segítségét, életszemléletét mely útravalómul szolgál a hétköznapijaimban is.

Jó egészséget és hosszú, nyugodt nyugdíjas éveket kívánok!

